

OLAF vuonna 2016: petostentorjunnan edelläkävijä laajoissa kansainvälisissä tutkimuksissa

Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) tehosti vuonna 2016 toimiaan ja keskittyi erityisesti laajoihin kansainvälisiin tutkimuksiin. Niiden pohjalta annettiin usein rahoitusta koskevia suosituksia, joiden kohteena oli useita miljoonia euroja. OLAFin tutkijat käyttivät osaamistaan EU:n veronmaksajien hyväksi muun muassa selvittämällä monimutkaisen petosjärjestelyn, joka koski 1,7 miljardin euron liikennehanketta, ja auttamalla saamaan kavalletut Euroopan unionin varat takaisin. Lisäksi OLAF antoi suosituksen rikollisryhmän kavaltamien 26,7 miljoonan euron takaisinperinnästä.

OLAF selvitti monimutkaisia valtioiden rajat ylittäviä petosjärjestelyjä ja koordinoi toimia jäsenvaltioiden ja EU:n viranomaisten kanssa petoksentehtäjäiden saamiseksi oikeuteen. Se auttoi osaltaan varmistamaan, että EU:n varoja käytetään niiden kansalaisten hyväksi, jotka tarvitsevat varoja eniten.

OLAFin tutkimustoiminta vuonna 2016 numeroina:

- **OLAF sai päätökseen 272 tapausta** ja käynnisti **219 uutta tutkimusta**. Tapausten määrä on suuri ottaen huomioon, että viraston henkilöstömäärä vähenee jatkuvasti.
- OLAF **antoi 346 suositusta** jäsenvaltioiden ja EU:n viranomaisille. Suositusten perusteella EU:n talousarvioon voidaan periä takaisin **631 miljoonaa euroa** ja saada rikolliset oikeuteen.
- OLAF on kyennyt **lyhentämään edelleen tutkimustensa kestoja**. Tutkimukset saatiin päätökseen **keskimäärin 18,9 kuukaudessa**, mikä on viraston uusi ennätys.

OLAF kartoittaa EU:n varoihin kohdistuvien petosten kehityssuuntauksia

OLAFilla on ainutlaatuisen toimeksiantonsa ansiosta kattava kuva EU:n varoihin kohdistuvien petosten muuttuvasta luonteesta. Se on hyödyntänyt tutkimuksissaan saamia tietoja ja laatinut niiden pohjalta empiirisen analyysin keskeisistä petostrendeistä. Tarkoitus on ollut selvittää, miten rikolliset ovat sopeutuneet uuteen taloudelliseen ja sääntely-ympäristöön ja keksineet jatkuvasti uusia ja luovia tapoja kavaltaa EU:n varoja. Seuraavassa esitetään OLAFin analyysin keskeiset havainnot:

- **Julkiset hankinnat** ovat edelleen houkutteleva kohde petoksentehtäjäille, jotka hyödyntävät toiminnassaan korruptiota ja offshore-tilejä. Monet julkisiin hankintoihin liittyvät petokset ovat kansainvälisiä, sillä uusille petoslajeille on usein tyypillistä, että hankintaviranomainen on yhdessä jäsenvaltiossa, tarjoajia on useissa muissa jäsenvaltioissa, ja tarjoajat puolestaan teettävät työt alihankintana yrityksillä, jotka sijaitsevat eri maissa.
- **Tutkimusapurahat ja työllisyysavustukset** ovat tuottoisa petosten kohde, ja kaksinkertainen rahoitus ja työllisyystukipetokset yleistyvät jatkuvasti.
- Rikollisverkostot käyttävät **mutkikkaita kansainvälisiä järjestelyjä välttääkseen tullit**.
- **Savukkeiden salakuljetuksen luonne on muuttunut huomattavasti** viime vuosina, sillä salakuljettajat keskittyvät yhä enemmän **halpojen tuotemerkittömien savukkeiden** salakuljetukseen.

OLAF on innovoinnin keskus

OLAF on viime vuosina investoinut huomattavasti kaikkein innovatiivisimpiin tutkintateknikoihin ja -välineisiin. Sillä on käytössään huippuluokan rikosteknisiä ja analyttisiä välineitä, joilla varmistetaan viraston johtoasema kansainvälisessä petosten torjunnassa. Vuonna 2016 OLAF käytti näitä välineitä muun muassa Panama-papereiden analysointiin ja käynnisti sen perusteella useita tutkimuksia.

OLAF osallistuu aktiivisesti petostentorjuntapolitiikan kehittämiseen

Petostentorjuntavirasto on säännöllisesti mukana sellaisia säädösehdotuksia koskevissa neuvotteluissa, joissa on kyse EU:n taloudellisten etujen suojelemisesta petoksilta ja korruptiolta. Vuonna 2016 edistystä tapahtui kahden tärkeän politiikka-aloitteen osalta, joissa OLAFilla oli aktiivinen rooli. Toisessa niistä päätettiin, että vakavat arvonlisäveropetokset, joista aiheutuvan vahingon määrä on vähintään 10 miljoonaa euroa, sisällytetään unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin annetun direktiivin soveltamisalaan. Toinen aloite koski Euroopan syyttäjänviraston perustamista. Koska asiaa koskevissa neuvotteluissa ei päästy yksimielisyyteen, virasto päätettiin perustaa tiiviimmän yhteistyön puitteissa. OLAF ja Euroopan syyttäjänvirasto tulevat tekemään tiivistä yhteistyötä varmistaakseen, että petoksentehtäjät tunnistetaan ja saadaan oikeuteen.

Tulevaisuudennäkymät

OLAF on nykyaikainen tutkintaelin, joka kykenee ratkaisemaan monimutkaisimmat valtioiden rajat ylittävät petokset. OLAFin pääjohtaja Giovanni Kessler katsoo kuitenkin, että lainsäätäjän OLAFin käyttöön antamia välineitä on päivitettävä, jotta virasto voi mukautua nykyiseen toimintaympäristöön. ”Mielestäni tulevaisuus edellyttää uudistumista”, pääjohtaja Kessler totesi. ”Me petostentorjuntatutkijat tarvitsemme asianmukaiset välineet voidaksemme tutkia mahdollisia laittomia rahavirtoja ja seurata rahan kulkua petosketjussa sekä päästäksemme sellaisten talouden toimijoiden tai instituutioiden tiloihin, jotka ovat saattaneet olla osallisina petoksiin”, pääjohtaja lisäsi.

Toimikautensa viimeisen vuoden aloittava Kessler huomautti, että OLAF on saanut aikaan erinomaisia tuloksia täysin riippumattomasti, sen henkilöstö on erittäin sitoutunut

työskentelemään EU:n kansalaisten hyväksi, ja virastolla on tukenaan yhtenäinen johtoryhmä, joka on antanut uutta pontta viraston toimintaan. ”Olen täysin vakuuttunut siitä, että petostentorjuntavirastolla on valmiudet selvittää tulevista haasteista,” Kessler sanoi.

[OLAFin kertomus on luettavissa kokonaisuudessaan täällä.](#)

OLAFIN tehtävä ja toimivaltuudet:

OLAFin tehtävänä on havaita, tutkia ja estää EU:n varoja koskevia petoksia.

OLAF hoitaa tätä tehtävää

- tekemällä riippumattomia tutkimuksia, joiden kohteena ovat EU:n varoihin liittyvät petokset ja korruptio, jotta EU:n veronmaksajien rahat menisivät perille hankkeisiin, joilla voidaan luoda työpaikkoja ja talouskasvua Euroopassa
- parantamalla kansalaisten luottamusta EU:n toimielimiin tutkimalla EU:n toimielinten henkilöstön ja jäsenten vakavia väärinkäytöksiä
- kehittämällä EU:n petostentorjuntapolitiikkaa.

Riippumattomassa tutkintatehtävässään OLAF voi tutkia petoksiin, korruptioon ja EU:n taloudellisiin etuihin vaikuttaviin muihin rikoksiin liittyviä asioita, jotka koskevat

- kaikenlaisia EU:n menoja (suurimmat menoluokat ovat rakennerahastot, maatalouspolitiikka ja maaseudun kehittämisvarat, suorat menot ja ulkoinen apu)
- eräitä EU:n tuloja, pääasiassa tullimaksuja
- epäilyjä EU:n toimielinten henkilöstön ja jäsenten vakavista väärinkäytöksistä.

Lisätietoja:

Alina BUREA
Tiedottaja
Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF)
Puhelin: (+32-2) 295 73 36
Sähköposti: olaf-media@ec.europa.eu
<http://ec.europa.eu/anti-fraud>

Silvana ENCULESCU
Apulaistiedottaja
Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF)
(+32-2) 298 17 64
olaf-media@ec.europa.eu
<http://ec.europa.eu/anti-fraud>

